

ҚАЗАХ—ЭДИЛДІЛДІКТЕ

Газета 1996—жыл
1-сентябрден басланып шыға бастады

10-сентябрь
1998 жыл
№25 (70)
ПИЙШЕМБИ.

Сатыуда еркін бағада

ИНСОН ВА ҚОНУН

ҚАРАҚАЛПАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҲУҚЫҚ ҚОРҒАУ ҮЙЫМЛАРЫНЫҢ ЖӘМИЙЕТЛІК-ҲУҚЫҚЫЙ ГАЗЕТАСЫ

БИРИНШИ ШАҚЫРЫҚ ҚАРАҚАЛПАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЖОҚАРҒЫ КЕҢЕСИНИҢ ОН ЖЕТИНШИ СЕССИЯСЫ ҲАҚҚЫНДА МӘЛИМЛЕМЕ

10 сентябрьде Некистеги биринши шақырық Қарақалпақстан Республикасы Жоқарғы Кеңесиниң он жетинши сессиясы болып етти. Жоқарғы Кеңестің мажислар залында Өзбекстан Республикасы Олий Мажисиниң Қарақалпақстан Республикасынан сайланған депутаттары, Республика Ҳұмитетинің ағзалары, район ҳем қала ҳәkimleri, республикалық шөлжемлердин, жәмиеттік бирлеселердин басшылары, ғалаба хабар қурулларының ўқилдері болды.

Сессияны Қарақалпақстан Республикасы Жоқарғы Кеңесиниң Басшысы Т. Камалов ашты ҳем қем басқарып барды.

Жоқарғы Кеңес сессияның күн тәртибин тастыбылады, жұмысшы үйымы секретариатты дүзди.

Депутаттар Мандат комиссиясынан қаткери, депутат М. Гулимбетовтың (83 Қарақөл округи) баянатын тыңлады ҳем Жоқарғы Кеңестің, Әмбидердің райони 37 Мангит сайлау округинен жаңадан сайланған депутат Бахыт Турғанбаевич Муртазаевтың депутаттық үәкілдіктерин тану ҳаққында қарар қабыл етти.

Сессияда Қарақалпақстан Республикасы Жоқарғы Кеңесиниң Басшысы, депутат Т. Камалов Өзбекстан Республикасы Президенти И. А. Ка-

римовтың биринши шақырық Өзбекстан Республикасы Олий Мажисиниң он екинши сессиясында шығып сейлемеген сезинен келип шығатуғын үзыйп палап ҳаққында баянат жасады.

Баянат бойынша жарыс сезлерге Бозатай районы ҳәкими депутат Э. Жуманов (69 Қырантау) сайлау округи. Төрткүл машина-трактор сарайының баслығы, депутат Н. Хасанов (14 Төрткүл сайлау округи), Кегейли районы Абат аўыллық участкалық емлеу-ханасының бас шыпакери, депутат П. Атажанова (71 Ақтоба сайлау округи). Әмбидердің районы ҳәкими, депутат Ф. У. Эрманов (38. А. Кадрай сайлау округи), Қарақалпақ экономика ҳем ибислерменлик колledgeиниң директоры, Ж. Матчанов, Ҳожели электр тармақтары көрханасының баслығы, депутат Ж. Айтжанов, (51 Сүйенли сайлау округи), Қоңырат районы Хорезм аўылы пүқаралар жыйынының баслығы (ақсақалы), депутат К. Шаниязов, (65 Әжинияз сайлау округи) Беруний районы Беруний ширкетлер бирлесесиниң баслығы, депутат М. Нурымбетов (35 Бийбазар сайлау округи) ҳем Қарақалпақстан Республикасы Жоқарғы Судының баслығы П. Айтниязов шығып сейлемеди.

Сессия бул мәселе бойынша қарар қабыл етти.

Сессияда депутаттар "Аўыл хожа-

лық кооперативи (Ширкет ҳожалығы) ҳаққында, "Өсимликлер дүньясын қорғау ҳем оннан пайдаланып ҳаққында" Қарақалпақстан Республикасының нызам жойбарлары түралы Жоқарғы Кеңестің агросанаат комплекси ҳем экология мәселелери бойынша комитет баслығы, депутат А. Н. Бадировтың 56 Киндик өзек сайлау округи ҳем "Гирей ҳаққында" Жаңа редакциясында, "Биржалар ҳем биржа жұмысы ҳаққында" Қарақалпақстан Республикасының Нызамына өзгерислер менен қосымшалар киргизиү ҳаққында", "Акционерлік жәмиеттер ҳем акционерлердин ҳуқықтарын қорғау ҳаққында" Қарақалпақстан Республикасы Нызамына өзгерислер менен қосымшалар киргизиү ҳаққында" Қарақалпақстан Республикасының нызам жойбарлары түралы Жоқарғы Кеңестің экономикалық реформа ҳем бюджет сиясаты мәселелери бойынша комитет баслығы, депутат Т. Т. Ибрағимовтың 44 Қыпшақ сайлау округи баянаттарын тыңлады. Сессия жоқарыда атап өтілген нызамларды ҳем олардың өз күшине енгизиү бойынша қарарлар қабыл етти.

Буннан кейин Қарақалпақстан Республикасы Жоқарғы Кеңесиниң Басшысы Т. Камалов депутаттарды Республика Жоқарғы Кеңеси комитеттегін курамына киргизилген өзге-

рислер менен таныстырды Әллик-қақала районы 26 Науызы сайлау округинен депутат Уббинаяз Әширбеков Қарақалпақстан Республикасы Жоқарғы Кеңестің агросанаат комплекси ҳем экология мәселелери бойынша комитет ағзасы етіп; Әмбидердің райони 37 Мангит сайлау округинен депутат Бахыт Турғанбаевич Муртазаев Қарақалпақстан Республикасы Жоқарғы Кеңестің санаат, курылым, транспорт, байланыс ҳем халықа хызмет көрсетіү мәселелери бойынша комитет ағзасы етіп саланды.

Депутаттар Қарақалпақстан Республикасы Жоқарғы Кеңеси Президенттің бүннан алдыңғы ҳем усы сессия аралығында қабыл еткен қарарларын тастыбылады.

Ұсының менен биринши шақырық Қарақалпақстан Республикасы Жоқарғы Кеңесиниң он жетинши сессиясы өз жұмысын тамамлады.

(Қарақалпақстан мәлимлеме агентлигі)

МАТБУОТ МАРКАЗИ ҲАБАР ҚИЛАДИ

10-сентябрьда Қарақалпогистон Республикасы Жұқорғи Кеңеси мажислар залында Қарақалпогистон Республикасы ҳуқуқни муҳофаза қылыш идораларининг Муфтиллаштирувчи Кенгаш мажиси бўлиб ўтди.

Мажисда Қарақалпогистон Республикасы Жұқорғи Кеңеси Раиси Т. Камалов, Қарақалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси С. Авәзматов, Вазирлар, идоралар раҳбарлари ва шаҳар, туман ҳокимлари иштирок этди.

Мажисни бошқарган Қарақалпогистон Республикасы прокурори Х. А. Халимов "Иқтисодий испохотларни чукурлаштириш-шароитида Қарақалпогистон Республикасида ҳуқук тартибот ва қонунчиликнинг ахволи ҳақида" маъруза қилди.

Маърузачи ўз сүзіде ҳалқ ҳұжалиғи, айникса қишлоқ ҳұжалиғи тармоқларida урин олиб

келаетган қонунбузилишлар, жиноятчилик ҳолатларига тұхталыб ўтди.

Президенттің қишлоқ ҳұжалигидеги оид испохотларни чукурлаштиришга қаратылған Фармон ва қарорларининг түлік баражилиши таъминланмаялти.

Хозирги қызғын олиб борилаётган шоли ўрим үйгіми мавсумида талон-торож, үйрілкіл ҳоллатарига йўл қўйилмоқда.

Пахта ҳосилини үйғиб териб олиш мавсумига техникалар тайёрлашда ҳисоботларга қўшиб ёзиш, қўзбұямачиликка йўл қўйилмоқда.

Республика ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари, Вазирлар, идоралар, ҳокимліктар иқтисодий испохотларни амалга оширишда ҳуқук тартибот ва қонунчиликни мустаҳкамлашда барча чора-тадбирларни куришлари лозим.

Мажисда Қарақалпогистон

Республикаси Қишлоқ ва сүйхұжалиғи вазирининг биринчи үринбосари А. Жуманиёзов, Межит вазири М. Назаров, Тахтакүпир тұмани ҳәкими З. Әмалатдинов, Республика Ички ишлар вазирилиги бўлуми бошлиғи К. Давлетбаев, Тахиаташ шаҳар ички ишлар бўлуми бошлиғи Б. Иманғалиевлар сўзга чиқдилар.

Мажисда сўзлаган Қарақалпогистон Республикасы Жұқорғи Кеңеси Раиси Т. Камалов мажисда кўтарилилган долзарб масалалари тулиқ кувватлаб, ҳозирги шароитда иқтисодимизнинг асосларидан бири бўлган қишлоқ ҳұжалиғи ҳосилини нес-нобуд қилмасдан үйғиб теришда ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари фидокорона мөхнат қиласиди деб ишонч билдири.

Мажис курилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

Қарақалпогистон Республикасы прокуратураси матбуот маркази.

УШЫРАСЫЙ БОЛЫП ӨТТИ

Жақында Қарақалпақстан Республикасы прокуратурасында Республика прокуратурасы ҳызметкерлерининг Өзбекстан Республикасы прокуратура органының "Қонун ҳимоясига" журналы ҳемде "Ҳуқук" газетасы бас редакторы Абдухолик Абдураззаков пенен үшырасыў болып өтти. А. Абдураззаков қатнасыўлар менен Пикир алысып, ҳәзирги дәүирде ҳуқуқый баспа сездин орнын, бул барада ислеўши журналистлеримиздин жұмыслары ҳақында айттып өтти.

Бул ушырасыўға Қарақалпақстан Республикасы прокуроры Х. А. Халимов қатнасты.

Ушырасыў қызықты, мазмұны болып өтти.

Оз хабаршымыз.

ҚҰТЛЫ БАЙРАМ, ҚОС ҚУҰАНЫШ БОСАҒАСЫНДА

Елимиз өз ғәрәзсизлигине ерисип усы дәүирге дейин айтартытай, үлкен жетискенликлерди қолға киргизди. Республикамыз бойлап илим, пән, мәденият, өндірис ҳәм басқа да тарауларда унамлы өзгерислер, алға илгерилеүлер жүз берип, мәмлекеттимиз дүнья халықтарының қоллап-қуятулаудына ерисип атыр.

Усы басып өткен қысқа ғана 7 жыл ишинде Әмир сыйнышлары болған журналист кәсиплеслеримиздин қатары көбейип, олардың жемисли, табыслы мийнет етиўлери ушын көп ғана газета-журналлар жүзеге келе баслады. Ҳәр бир тараудың хызметтерин жұтылыққа танытыу мақсетинде өз

басылымларына ийе болып атыр. Мине усылар қатарында халықта қысқа ўақыт ишинде кең тарқалған, Қарақалпақстан Республикасы ҳұқық қорғау үйымларының жөмийетлик-хұқықый "Адам ҳәм Нызам" /"Инсон ва Қонун"/ газетасы 1996 жылдың 1-сентябрь күнинен баслап жарық көре баслады. Ғазета ҳұқиметтимиз тәрепинен қабыл етилген қарап ҳәм нызамлықтардың жерияланыуы, олардағы талап ҳәм нормалардың орынданыуы бойынша ҳұқық қорғау үйымлары хызметкерлериниң ең жақын, исенимли жәрдемшиси болып хызмет етип атыр.

Соның менен қатар жүз бер-

ген жынаятлар санының кемейи-үинде, олардың алдын алышуда газетаның орны айрықша.

Бүгинги күни елимиздин еркінликке ерисken 7-жыллық байрамы қатары "Адам ҳәм Нызам" газетасы өзиниң 2 жыллық мерекесин байрамлап атыр. Биз усы мүнәсібет пенен редакция хызметкерлерин, өз кәсиплеслеримизди құтлы байрамдағы қос қуұанышы менен құтлықлап, елимизге ҳадал хызмет ете беріүне тилемеслигимизди билдиримиз.

Куяш ЮСУПОВ
"Еркін Қарақалпақстан"
газетасының бас редакторы

МУСТАҚИЛЛИК—ЭҢГ КАТТА БОЙЛИГИМИЗ

Ватанимиз мустақиллікка әришганига ҳам мана етти йил түлді. Юртбошимиз Ислом Каримов тақидлаганидек, Истиқпол—биз учун тараққиёттінг бутунлай янги, кенг үфқларини очди. Ыз келажагимизни үз күлиминиз билан яратадиган бүлдік. Ҳаётимиз ва умумий хонадонимизни милий манфаат қилиб куришдек наёб тарийхий имкониятта эга бүлдік. Бу жуда катта бойлик. Биз унинг қадрига етишимиз, күз қорачигидек асраб-авайлашимиз керак.

Биз, ҳұқықи мухофаза этиш идоралари ходимлари учун әңг муҳими ҳұқықий демократик давлат барпо этиш.

Хукукий демократик давлат қуришнинг асосий үйләридан бири-бу ҳұқықий тарғиботни күчтіриштір. Бу борада ҳұқықи мухофаза этиш идоралари ходимлари "Адам ҳәм Нызам" газетасининг тарғиботдаги иши катта. Ҳуқық амал қилиши ва ҳұқықий маданияттінг юксалиши натижасыда түрли шакларда намоён бүлдігін хүсусиятларни мустаҳкамлаб, такомиллашиб боради. Ҳуқықий маданияттін юксалтириш фуқароларнинг демократик ривожланиши үйүнда манбаатдорлық билан қатнашишлари учун зарур. Мустақиллігимиз туфайли, мустақиллік яратған

шароитлар туфайли мана 2 йил мобайнида республикамизда чоп этиб келаётган ва ахолимизнинг күпчилигини үзігін торттган "Адам ҳәм Нызам" газетамизнинг иккі үйлік түйі.

Ватанимиз мустақиллік түйіннің 7 үйлігі ва севимли нашримизнің 2 үйлігі билан нашримизнің ижодий жамоасини чин юракдан табриклайман ва ишларыда мұваффақият, сиҳат-саломатлик тиляб қоламан.

Гавҳар Бабажанова.
Қарақалпогистон Республикасы прокурорининг катта ёрдамчиси, адリア маслағатчиси.

ҚОНУН УСТУВОРЛІГІ ҮЙЛІДА

Инсонпарвар, демократик, ҳұқықий давлат барпо этишнінг асосларидан бири юқсак ҳұқықий онг эканлигини ҳар бириմиз яхши биламиз.

Мустақиллік шарофати ила халқимиз орасыда ҳұқықий нашрларга жұмладан "Адам ҳәм Нызам" газетасына бүлгап әхтийәк ортди. Газетаның хизмати ҳам ҳұқықий онгни юксалтириш, қонунлар самарадорлығын ошириш ва жамият равнағы үйлідеги фидойиликни тарғиб этишден ибораттады.

Республикамиздеги барча ҳұқықий соҳадаги янгиліктар,

үзгаришлар, қабул қилинған қонунлар ахолига биринчи нағатда ана шу нашр орқали етиб боради.

Фуқароларнинг ҳұқықий онг даражасы янғы қонунлар қабул қилиш, давлат органларининг қонуни күллаш, фуқароларнинг ҳұқық ва манбаатларини ҳимоя қилиш фаолияти билан боғлиқ-фиралари уларнинг мамлакаттимизда амалға оширилаётган демократик, иқтисодий, ҳұқықий үзгаришларға мұносабатини белгилайди.

Мустақиллігимизнің 7 үйлігінин нишонлаш билан бирга

бизлар Мустақиллігимиз туфайли дүнәға келған, мана 1996 йил 1-сентябрдан халқа хизмат қилиб келаётган ва ҳозирғи шароит туфайли ривожланиб бораётган "Адам ҳәм Нызам" севимли нашримизни күтлаб, ғазета жамоасыға фахрли ижодий меңнат жараёнда келажакда мұваффақият, ҳамиша омад Сизларға ёр бүлсін деб тиляман.

Қ. Сейтназаров.
Қарақалпогистон Республикасы Адリア вазирининг биринчи үрінбосари.

БИР ЧИМДИМ КУЛГУ

Бир аёл лиқ тұла автобусда шеригина деді:

— Қани, әнді, анави чиройли әркак үз үрнини менге берса...

Шу чоқ бирданиға бешта әркак иргиб үрінларидан туришиди.

X X X

Кема капитани трюмга тушиб сұрады:

— Ким бор бу ерда?
— Мен, Вилбямман, сәр.
— Нима киляпсиз?
— Ҳеч нарса сәр.
— Том ҳам шу ердами?

— Ҳа.

— У нима қиляпты?

— Менға ёрдам беряпты, сәр.

X X X

Иккита чукча проводникнің олдига келипти:
Биттаси сұранти:

— Манави поезд мени Магаданға олиб борадыми?

— Йүк.

Иккінчи чукча сұранти:

— Мени-чи?

Хосил-98

МАВСУМГА ТАЙЁРГАРЛЫК ҚАНДАЙ?

Мана дәхқонларимиз орзикіб күттән саҳиј күз келди. Мустақиллігимизнің 7-йиллигінде дала меңнатқашлар ҳар қаңонғидан ҳам самарали меңнат қилиб далаларда мүл хосил түплашға әришдилар. Энди шу пешана тер әвазига етиштирилған хосилни нес набут қылмай үйишириб олиш бугунги күннинг мұхим масалаларининг биридір.

Хүш, бу борада Республикасын пахта үйгім тери-миға тайёрғарлық қандай бормоқда?

Қарақалпогистон Республикасы прокуратураси идоралари ходимлари томонидан 1998 йил пахта хосилини үйгіб теришінде қатнашадиган қишлоқ ҳұжалиғи техникарларнинг тайёрғарлық даражасы бүйіча умумий назорат тартибіда текширишлар үтказилди.

Республикамиз бүйіча бүгунги күнгача пахта үйгім теришига қатнашадиган техникарлардан пахта териш машиналарынг 69,8 пахта ташиш техникасасыннан 68,1 фоизи тайёр эканлиғи ҳисобтларда қайд этилған.

Олиб борилған текширишларда шу нарсалар мәлүм бүлді-ки ушбу ҳисобтларда қүшиб ёзиш ва күзбұяма-ликтарга йүл қүйилған. Масалан, Құнғирот туманинде Ахунбабаев номли жамоа ҳұжалиғида текшириш натижасыда ҳисобтога тайёр эмас 13 пахта териш машиналары тайёр деб қүшиб ёзилған. Бундай ахвол Шұманай туманинде А. Мусаев номли, У. Күккүзов номли, Элликқалъя туманинде Тоза Амиробод "Аль-Хоразми", "Яңғы ер", Тахтакүпир туманинде "Тахтакүпир" Көгейли туманинде "М. Жуманазаров" номли ва Халқабад ҳұжаликларда ҳам худи қоридаги қонунбұзарлықтарға йүл қүйилған. Республикасында 215 дона пахта териш машиналарини мавсумға тайёр деб ҳисобтога қүшиб ёзилғаннан аниқланды.

Бундай ахволнинг тезроқ олдини олиш бүйіча ҳұжалик раҳбарларыга огохлағышилар берилди.

Бүгунғы күннинг әңг бир мұхим масалаларини үйгім тери-миға мавсумға тайёрғарлық борасыда йүл қүйилған камчиликтарни тезда бартараф қилиб мавсумни үшкөклик билан үтказиш лозим. Ҳаммамиз бир бўлиб Республикасыннан бўйилги оқ олтин хирмонини яратайлик.

Ихтиёр ЖУМАГАЛИЕВ
Қарақалпогистон Республикасы Прокуратураси умумий назорат бўлими катта прокурори.

ХАДАЛЛЫҚТАН ТҮҮЙЛАДЫ ҲАДАЛЛЫҚ

Қарақалпақстан Республикасы Мәмлекетлик Салық Бас басқармасы баслыгының биринши орынбасары Сагындық Дәүлетиярович Нийетуллаевқа Қарақалпақстан Республикасы Конституциясының 35 статьясының 6 пунктине мүштепкі, Қарақалпақстан Республикасы Жоқарғы Кеңеси Президиумының қарары менен “Қарақалпақстан Республикасына мийнети сиңген юрист” ұрметли атағы берилді. Бизңіз хабаршымыз С. Д. Нийетуллаевты ұрметли атағы менен күтілді. Ҳәм оқыуышыларды қызықтырган бирқанша сорауларға жүап алды.

Сорау: Юрист болыуға қызығушылығызға не себеп болды?

Жүйәп: Шының айтсам, мектепте оқып жүрген гезимдә-ақ юрист болыуды өрман етер едім. Бул қынгеликке деген менде қызығушылықты өткән сол үақытлары мениң оқыған китаптарым, юристтің жемійет ҳәм мәмлекет еміріндеги тұтқан орны, сондай-ақ тұрмыстағы басымнан кеширгендерим басыларда себеп болды деп ойлайман.

Соңы да айтыуым керек, балалық үақта қекиригеме шайырлық ғошы да уялаган еди. Сол деүірде көп ғана қосылар да жазды. Мине усы кейингі фактор мениң тәғдірімде дәслебінде үстем келди, солай етип, биринши рет Та什кенттегі рус тили ҳәм әдебияты институтына тусиүиме ҳәм оны пітириүиме себепши болды.

Бирақ юрист болыу өрманы мениң ҳеш қашан тәрк етпеди. Бул нийетиме мен кейиннірек еристім. Мәмлекетлик Университеттің юридика факультетін піткердім. Оның менен де шекленбідім. ҚР Юстиция Министри болып ишледі журип 1991 жылы кандидаттык, 1994-жыл юридика илимдерин докторы илимнің дәрежесине диссертация жақлап, диплом алды. Ҳәзірги күнде тиіктар-

Ал юристлик—мениң көсібім, қенингелигім. Мен Қарақалпақстан Республикасында юридика илимдерин биринши докторыман. Өмиirimde бундай дәрежеге еріскінен мақтанаман, бирақ ҳеш қашан марапатланбайман. Қайтама мениң юридика илимдерин докторы болыўым бул тарауда маган үлкен жүйелершиликті жүйлейтуғын жақсы тусинмен. Соныңтандык қызық темасына бир қанша монографиялар, оқыулықтар, биориоралар, статьялар жазып көн жүртшылықтың нәзіріне үсынганман.

Сорау: Мерекелес боп жүрген гейбір дослар,

Неге ғейде қаслыққа сатылады? деген қосық қатарларыңызды "Еркін Қарақалпақстан" газетасынан оқыдық. Оқыуышылар үсынған тусинбей атыра...

Жүйәп: Мен омирдің дүшшысынан ашысын көп татқан инсанман. Тәғдирге не шара, балалықты жетимлік пенен өткөрдім. Солай етип тұрмыстың барлық қызығушылығын, азабын көріп естім. Бирақ, тәғдир маган үдайна қаталлық етпеди. Институтты піткеріүім менен итібарлы жұмысларға аласын. Район, қала басқардым, Қарақалпақстан құқиметинин басшысы болып, Республиканың биринши басшысы болып, Әділлік министри болып исследім. Адам қандай жағдайда болмасын, ол досларсыз жасай алмайды. Мине усы деүірде мениң де арттырган досларым болды. Олардың көбіси мен қандай лауазымда ҳәм жағдайда болмайын дослыққа садық болып кітір. Бирақ, “бизңің үйдің отыны менен кирип, кули менен шығып” жүрген олардың айрымлары мен ҳәммелден кеткен күннің ертенине пұткіллөр басқаша болып өзгеріп шыға келди. Үақында жақсылық еткелерин, ғейде жаманлық та етеді екен. Мине усы жағдайдан түүлді сиз айтқан еки қатар қосық. Оқыуышыға түсінкіли ҳәм куплет пүтин болыуға үшін оның

тәрт қатарын еслетпін етейін: “Қыянетке, билип қой, гарғыс оғы”, Найзагайдай қүш пенен атылады. Мерекелес боп жүрген гейбір дослар, Не себептен қаслыққа сатылады?

Бұл қосық қатарлары ҳеш қашан, ҳеш кимге қыянет етінгे болмайды деп түр. Сен еткен жақсылықта, жаманлықта бир күни болмаса, бир күни алдынан шығады. Соныңтандык қызықтың қолдан келсе жақсылық етпек керек. Бирақ бул пикір жақсылықта да, жаманга да бирдей болыу керек дегендің әнлатпайды. Елде әділлік, әдалаттың ұхқимет сурмеги үшін қызығушылықтың нәзіріне үсынганман.

Сорау: Алдағы жобаларыңыз, өзініздің ҳәзіргі хызметтіңізге қанаатланасыза?

Жүйәп: Пұхаралық жәмійет ҳәм демократиялық қызықтың мәмлекет күрьын атынан ғарзесиз елеме барлық қүштің жағдайынан қанаатланаман. Сораудың екінши белегінен тоқтасам, мениң бүтінгі жұмысынан қызықтың қолданынан қанаатланасыза...

Соңы да айтыуым керек, балалық үақта қекиригеме шайырлық ғошы да уялаган еди. Сол деүірде көп ғана қосылар да жазды. Мине усы кейингі фактор мениң тәғдірімде дәслебінде үстем келди, солай етип, биринши рет Та什кенттегі рус тили ҳәм әдебияты институтына тусиүиме ҳәм оны пітириүиме себепши болды.

Сондай болса да қекиригеминің төрінен шықкан бир қанша қосылардан кураңған еки топтамым жарық керди. Оны биреүлер биледі, биреүлер билмейді. Олардың оқып көрінгендегі: “Сенен жақсы шайыр шығын мүмкін еди” дейді. Мүмкін, ким биледі?!

БУЛ ӘМИР БӘРХӘ ШАБЫСПА...

Сагындық Нийетуллаевтың исміншеріп ҳәммеге аян. Оны жүртшылық жақса таныды. Шыға шапқан дәл белдеудейді, жаслайнаң жәмійеттің ҳәм мәмлекетлик жұмысларда белгіли лауазымларда ислегенин айтпағанда, ол бизңің республикамында биринши юридика илимдерин докторы. Соңы менен бирге, белгіли шайыр да. Ол бир қанша китаплардың авторы, жазыуышылар айқамының ағасы.

Жақында бизңің рекдакциямында оның жаңа қосылары көліп түсти. Оны оқып отырып, автордың:

Айылдан кеттім алықса,

Сагынсам, ушып көлемен.

Бул әмир бархә шабыспа,

Жарыста жүрмөн еле мен,—дегенине қарал, жаңа-жаңа ашылысып кияттың күйандық ҳәм юрист шайырдың бир дүркін қосыларын оқыуышылар нөзөрине үсынды болып тапты.

Әмир ушын шабыспада жарыста жүрген болталант ийесине тағы да уллы мөртебелер менен беккем пәрўазлар тиелеп қаламыз.

РЕДАКЦИЯДАН

ФЕРЭССИЗЛИК ШАРАПАТЫ

Ферэссилик шарапаты—
Жүртшылыздың даңбы, аты,,
Оның сәни, салтанаты,
Дүңяға мәлім болғаны.

Уллы еркінлик жолында,
Мүкәддес байрагы колында,
Атқан азаттық таңында,
Басына құмай құс қонғаны.

Болент етип бақтымызды,
Байрагында бес жүлдәзы,

Нұрға бөленип үл-қызы,
Кейіл шадлыққа толғаны.

Жақсылыққа баслап бизді,
Қәдемди нық таслатқызыды.
Күрбан ҳайт, руза, Наурызыда,
Халқымның байрамлаганы.

Руұхы шад бабамлардың,
Бахыт құшты аналарым.
Фәрэссилик—намыс, арым,
Сөзимнің жок ҳеш жалғаны.

БАЗАРДАҒЫ ОЙЛАР

Сатыұшы көп, кем емес
Олардан альушы да.
Базарда орын жетпес
Кешигип қалыушыға.

Биреүлер жүр аспанды
Тиреп түрған тәқлете.
Көрдім бираз досларды,
Кеүіл ғамлы, ғеплете.

Олпы-солпы кийинген
бала тартар арбасын.
Бир жас жигит ийинлеп,
Капка тутар арқасын.

Базарда бар барлығы,
Хадаллық, фәррәмпік те.
Биреүдің иси жүріссө,
базбири шапшыр тикке.

Сөңдей бол соқылғысып,
адамлар жол қыдыра.
Төрөзисинде базардың
Өлшенбей намыс ҳәм ар.

Базар-базар гой бүгін де
Баянған өз үзындығы.
Бирақта ҳәр кім өзлігінше
түсер тәғдир дұзғына...

ШАЙЫР БАЛА

Өтип кетти талай жыллар...
Женгейлерим, еле берин
Умытпапты мени олар,
Шайыр бала дегенлерин.

Женгейлердин ак жүзлері,
Әжімлерге қапланыпты.
Теніз күрүп, аппак дүзға,
Қызын күмға тапланыпты.

Геззал еди айдан, күннен,
Бүгін бәрі картайыпты.
Шаршалты олар әмир деген,
Тарта-тарта жүк-кайыкты.

Шайыр бала дейсиз берхә,
Шықсамдағы елиүге мен,
Картаймаса керек сире,
Адамларда кеүіл деген.

Мениң кербаз жәнгелерим,
Көп ишинде уядырмай.
Шының айтсам, усы мени
Өзлериң ғой шайыр қылған...

ҚӘБІРСТАНДАҒЫ ОЙЛАР

Нәжистің шығысында бир “қала” бар,
Мың барғанда бир мөрте кел демейди.
Гүмбезлери саўлатты болған менен,
Хеш бир адам ол жерди ел демейди.

Ондағылар мөнгиге қарашыда,
Бас көтермей күтеді атар таңды.
Адамлардың биразын усы бир жер,
Кимлигине қарамай җалмап алды.

Келгендегі де булманды көп түрмайды,
Тек ғана бирен-сараң иркиледі,
Себеби, қөпшилиги келе алса,
Алыслардан жылына бир келеді.

Ата-анам Мойнакта жатырган соң,
Шының айтсам, өзим де кем келемен.
Бул жерде зияратта болып қайтсам,
Көкпе шекем тәубеге кеп жүремен!

КЕЛДИМ АҮЙЛДЫ САҒЫНЫ...

Келдім аүйлды сағынып,
Жүргем түләп барады.
Бахытын излеп сабылып,
Жүргенге дәүләт конады.

Дүньяны сырлы тәбият,
Жыныстырып түрәді.
Адамда саклап ар-үят,
Хұждансыз шетлеп қалады.

Аүйлдан кеттім алықса,
Сагынсам, ушып көлемен,
Бул әмир бархә шабыспа,
Жарыста жүрмөн еле мен.

Жолларым-алыс, өрман-көл,
Карызбан ана, елеме.
Фәрэссиликке дәрман бол,
Күш-қуят болыу белине.

МЕНИҢ ЕЛИМ

Мениң елим фәрэссилик алғалы,
Усы байыл жети жылың үақытта!
91-дин гүзегінде туылған,
Нәрестелер мектеплерге барады.

Тарийх ушын жети жылың үақытта!
Мениң халқым хөүес әмир-бахытка...
Менде терең исенім бар, сеземен,
Ана жүртүм барап туры багытта.

Шамаласты жигирмаланшы өсір де,
Жигирма бирдин босағасы қоринди.
Күмай кусы қонып ҳәр шанаракқа,
Ошак басы аман болгай елимде!

“Адам ҳәм Нызам”

Шолжемлестіриүшілер: Қарақалпақстан Республикасы Прокуратурасы, Әділлік Министрлігі ҳәм Ишкі Иделер Министрлігі.
Газета А-3 форматында нұсқасы 10800 476 буныртпа менен өлшемдер.
Газета анықта 3 мартбен шығады.
Дизайнге алиғаннанғы турауды ғұлшылар №0510.

Бас редактор

Роза Қобейсінова.

Редакцияның жәмійеттік кеңестейлери:

Парахат Айтназов, Жанағай Садыков, Азат Нұржанов, Бахмурат Сейтмуратов, Батыр Матмуратов, Фархад Низамов, Кудайберген Низамбетов, Жанағай Шыманов, Замира Шамуратова, Ҳакимбай Халим